

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΙΔΕΩΝ

Περιπτερός: Στέλιος Ελληνιάδης
defimag@otenet.gr
elliniadis.wordpress.com

Φρειδερίκη: Οι γονείς σας είναι συμμορίτες και ανθέλληνες!

Φαίνεται ότι υπάρχουν αρκετοί λόγοι που οι «παιδουπόλεις της Φρειδερίκης», περίπου 50 στο σύνολό τους, από μερικές δεκάδες μέχρι πεντακόσια παιδιά εκάστη, δεν έγιναν εκ μέρους της Αριστεράς ένα μεγάλο θέμα στο δημόσιο χώρο και το δημόσιο διάλογο από το 1947 που άρχισαν να ξεφυτρώνουν σε όλη την Ελλάδα. Υποθέτω ότι ένας απ' αυτούς τους λόγους, για τα πρώτα χρόνια τουλάχιστον, ήταν ότι η Αριστερά ήταν φιμωμένη καθώς είχε αποδεκατιστεί και τα στελέχη και τα μέλη της που είχαν επιζήσει βρίσκονταν διεσπαρμένα σε φυλακές, νησιά εξόριστων και ανατολικές χώρες, πολλές δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι, ενώ η μεγάλη κοινωνική της βάση μόνο μουρμουρίζοντας αναφερόταν σε ζητήματα που στην κυριολεξία στιγματίζαν ή έκαιγαν όποιον γινόταν αντιληπτός ότι τα έθιγε. Αντιθέτως, από την πλευρά των νικητών, υπήρχε ένας καταγισμός προβολής των «παιδουπόλεων» σε συνδυασμό με την καταδίκη του «παιδομαζώματος» που διαλαλούσαν ότι έγινε βίαια από τους ληστοσυμμορίτες και εθνοπροδότες κομμουνιστές. Έτσι κυριαρχούσε ένας μονόλογος που έρρεε σαν οχετός στη δημόσια ζωή με συνεχή μακροσκελή δημοσιεύματα, φωτογραφίες και γιορτές με τη συμμετοχή μελών της βασιλικής οικογένειας, υπουργών και βουλευτών, μητροπολιτών και αξιωματικών του στρατού, για να εκθειάζεται το ευεργετικό και εθνοσωτήριο έργο της βασίλισσας που αναγορεύτηκε σε μοναδική «μητέρα» των δεκάδων χιλιάδων παιδιών που καταμερίστηκαν ανά δεκάδες και εκατοντάδες σε διάφορα κτήρια, από σχολεία, ορφανοτροφεία και ξενοδοχεία μέχρι στρατόπεδα, εγκαταλειμμένα εργοστάσια και μοναστήρια τα οποία μετασκευάστηκαν για να μετατραπούν σε οικοτροφεία στα οποία εκπαιδεύονταν και αναμορφώνονταν τα παιδιά ώστε να γίνουν καλοί πολίτες με πίστη στο Θεό, την Πατρίδα και την Οικογένεια που την εκπροσωπούσε εφεξής η βασίλισσα «Μητέρα του Έθνους», αν και Γερμανίδα. Κυρίως, όμως, εμφυσώντας στους τρόφιμους την καθολική απόρριψη και απέχθεια προς τους βιολογικούς τους γονείς, τους θείους και τους παππούδες τους, νεκρούς

και ζωντανούς, που προβάλλονταν στα παιδάκια σαν κακούργοι, φονιάδες, ληστοσυμμορίτες, εαμβούλγαροι ανθέλληνες και... αντάρτες! Στον αντίποδα, το «παιδομαζώμα» ήταν το κερασάκι στην τούρτα της φιλοβασιλικής και φιλοαμερικανικής προπαγάνδας που δικαιολογούσε σαν θετικό αντιστάθμισμα την «υιοθεσία» και το «παιδοφύλαγμα» στις «παιδουπόλεις» της βασίλισσας δεκάδων χιλιάδων παιδιών που είτε είχαν μείνει ορφανά κατά τη διάρκεια των πολυετών πολέμων της δεκαετίας του 1940 είτε προέρχονταν από φτωχές οικογένειες και από οικογένειες των οποίων οι ενήλικες ήταν σε φυλακές και εξορίες.

Πατροκτονία

Χρειάστηκε να περάσουν μερικές δεκαετίες μέχρι να αρχίσουν να βγαίνουν στην επιφάνεια τα πραγματικά χαρακτηριστικά του «παιδοφύλαγματος» και του «παιδομαζώματος». Δημόσια, είχε κυριαρχήσει ο καταγγελτικός μονόλογος σε βάρος της Αριστεράς που έπρεπε μονίμως να κατηγορείται χωρίς το δικαίωμα να απολογηθεί, οπωσδήποτε μέχρι το 1974 που η Δεξιά, από τη βασιλική και τη χουντική μέχρι την κεντρώα που μοιράστηκαν την εξουσία από το 1944, είχε κοινή γραμμή απέναντι στην Αριστερά και διατηρούσε την μονομερή πρωτοβουλία στην επικοινωνία και την ενημέρωση. Σ' αυτό συνέτεινε και το γεγονός ότι τα παιδιά του «παιδομαζώματος» μεγάλωναν στις ανατολικές χώρες χωρίς να ακούγεται πουθενά η δική τους φωνή, να μην υπάρχει πουθενά η μαρτυρία τους, ούτε βέβαια των γονιών που είχαν γλιτώσει από το μακελειό και είχαν ξασαμίξει με τα παιδιά τους στην Πολωνία, την Τσεχία ή την Ουγγαρία. Ακόμα κι αυτό, παιδιά και μεγάλοι, εγκαταστάθηκαν στις ανατολικές χώρες, ξεκίνησε μία οργανωμένη εκστρατεία να εντοπιστούν και να συνενωθούν τα διάσπαρτα μέλη των οικογενειών, δεν επιτρεπόταν να γνωστοποιηθεί. Αντιθέτως, βασικός σκοπός του «παιδοφύλαγματος» της Φρειδερίκης ήταν τα παιδιά που «υιοθετούσε» να αποσπαστούν οριστικά από το

οικογενειακό τους περιβάλλον είτε ζούσαν είτε ήταν νεκροί οι γονείς τους. Για να μην ασπαστούν μεγαλώνοντας τις ιδέες του κομμουνισμού, για να μην θαυμάζουν τους γονείς τους που μέσα από τις τάξεις του ΚΚΕ, της ΕΠΟΝ, του ΕΛΑΣ και του ΔΣΕ, είχαν πολεμήσει για την ανεξαρτησία της Ελλάδας από τους ξένους δυνάστες.

Έπρεπε τα παιδιά στις «παιδουπόλεις» να αντιπαθήσουν, να μισήσουν και να οχτρευτούν τους γεννήτορές τους, να απογαλακτιστούν εντελώς από τη μάνα και τον πατέρα τους και ν' αγαπήσουν τους άλλους, αυτούς που καταδίωξαν, φυλάκισαν, εξόρισαν, βασάνισαν ή σκότωσαν τους γονείς τους! Κι έτσι να γίνουν καλοί χριστιανοί και καλοί εθνικόφρονες! Να γίνουν τα αναμορφωμένα παιδιά κατήγοροι, ακόμα και διώκτες των γονιών τους! Ένα τερατώδες σχέδιο που εφαρμόστηκε σε πολύ μεγάλη κλίμακα από το φιλοβασιλικό καθεστώς και υποστηρίχτηκε ρητά ή σιωπηρά από τον κεντροδεξιό χώρο.

Απανθρωπιά

Πρόπερσι είχα δει το ντοκιμαντέρ «Ξεριζωμένοι» από το οποίο φάνηκε ότι η Αλεξανδράκη με τις χρόνιες ευαισθησίες της επεξεργαζόταν από καιρό και μέσα από διαφορετικές γωνίες το ζήτημα των παιδιών που λόγω των πολέμων, των κατακτήσεων, της αποικιοκρατίας, του Ψυχρού Πολέμου και των επακόλουθων συμφορών είναι έρμια των ισχυρών καθώς απογυμνώνονται εντελώς από τα δικαιώματα, την ταυτότητα και το φυσικό τους περιβάλλον ακολουθώντας σε παράλληλους δρόμους τη δυσμενή πορεία των γονιών τους.

Οι «Ξεριζωμένοι» αναφέρονται σε περιπτώσεις παιδιών που βρίσκονται μετέωρα και απροστάτευτα μέσα στην κοινωνία ή στοχοποιούνται και «υιοθετούνται» από τα καθεστώτα και τους «φιλόανθρωπους» λόγω της «κακής τύχης» ή των «κακών επιλογών» των γονιών τους, όπως συνέβη με τα παιδιά των ηττημένων του ισπανικού εμφυλίου που «κατασχέθηκαν» για να παραδοθούν σε «σωστές» φασιστικές οικογένειες, την νεαρή Αφγανή που διασώζεται ενώ πνίγονται όλα τα άλλα μέλη της οικο-

γένειάς της όταν το σαπιοκάραβο που τους μεταφέρει βυθίζεται στο Αιγαίο και τον μικρό ιθαγενή που οι αποικιακές αρχές παραδίδουν σε χριστιανική οικογένεια στη Γαλλία, 18 χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από τη γαλλική κτήση Ρεουνιόν, όχι για να σπουδάσει όπως τάζουν στους γονείς του, αλλά για να δουλεύει σαν δούλος στα κτήματα των θετών του «γονιών»! Παιδιά αντιπροσωπευτικά μαζικής «συλλογής» ανηλίκων από απολυταρχικά και θεωρούμενα δημοκρατικά καθεστώτα με σκοπό την πνευματική χειραγώγηση και εκμετάλλευσή τους, ακόμα και τον βιοκαταγωγικό αναπροσδιορισμό τους, προκειμένου να ενταχθούν μεταλλαγμένα στην επιθυμητή τάξη πραγμάτων. Σ' αυτή τη μικρή ομάδα που συγκροτεί ένα ισχυρότατο «δείγμα» της απανθρωπιάς των «πολιτισμένων» κρατών, είναι και ο Γιάννης Ατζακάς, γεννημένος το 1941, ο οποίος επειδή είναι ορφανός από μητέρα και ο αντάρτης πατέρας του είναι χαμένος με την υποχώρηση και διάλυση του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, αποσπάται με τη συναίνεση της γιαγιάς και του παππού του και γίνεται τρόφιμος σειράς «παιδουπόλεων» σε Βέροια, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, για να βγει «καλός πολίτης» χωνεύοντας ότι ο πατέρας του ήταν εχθρός της πατρίδας, ένα κάθαρμα!

Δύσκολες αναμνήσεις

Εμπνεόμενη απ' αυτόν τον προαναφερθέντα «ξεριζωμένο», η Ελένη Αλεξανδράκη δεν έκανε μία ταινία για τις «παιδουπόλεις» γενικά,

αλλά μία ταινία βασισμένη πάνω στα γραπτά του Γιάννη Ατζακά που αναφέρονται στις δικές του εμπειρίες από την παραμονή του στις «παιδουπόλεις» όπως αυτές αποτυπώθηκαν στα βιβλία του «Διπλωμένα φτερά» και «Θολός Βυθός».

Από τα όχι πολλά βιβλία που έχουν σαν θέμα τους το βίωμα στις «παιδουπόλεις». Κάτι που παρατηρείται σχεδόν πάντοτε μετά από πολύ μεγάλες τραυματικές εμπειρίες που βιώνουν μαζικά οι άνθρωποι. Σαν να τους κόβεται κάθε διάθεση για αναμόχλευση του δράματός τους. Επειδή ούτε για το βίωμα της τεράστιας Μικρασιατικής Καταστροφής γράφτηκαν στις πρώτες δεκαετίες αρκετά βιβλία από τους παθόντες σε σχέση με τον αριθμό τους, πάνω από ένα εκατομμύριο, και το μέγεθος και την ποιότητα του συμβάντος. Ούτε το βίωμα της δεκαετίας του 1940 με τις πάμπολλες φάσεις και πτυχές του που κι αυτό προσφερόταν για προσωπικές αναμνήσεις, αποτυπώθηκε σε μεγάλο αριθμό βιβλίων για μεγάλο διάστημα, κι αυτό όχι μόνο επειδή υπήρχε λογοκρισία και τρομοκρατία. Ούτε για τα μεγάλα κύματα της μετανάστευσης, ούτε για τις δεκαετίες παραμονής των πολιτικών προσφύγων στην Ανατολική Ευρώπη υπήρξε στον καιρό τους πληθώρα απομνημονευμάτων. Ό,τι γραπτό διαθέτουμε απ' αυτά τα συγκλονιστικά συμβάντα κυκλοφόρησε πολύ αργότερα. Το ίδιο ισχύει για αυτή τη θεματολογία στο σινεμά, το θέατρο, τη λογοτεχνία κ.λπ. Στην ταινία «Θολός Βυθός», η